

Συζήτηση για το μέλλον της φυτοπροστασίας στην ΕΕ – μέρος της ευρύτερης συζήτησης για το μέλλον της παραγωγής τροφίμων και την πρόληψη της κλιματικής αλλαγής

Автор(и): проф. д-р Вили Харизанова, от Аграрен университет в Пловдив

Дата: 03.05.2023 Брой: 5/2023

Την τελευταία δεκαετία, η ανθρωπότητα αισθάνθηκε οξύτερα την απειλή της κλιματικής αλλαγής, της απώλειας της βιοποικιλότητας και της ρύπανσης του πλανήτη. Ένα πόρισμα της IPBES διαπιστώνει ότι η φύση υποβαθμίζεται με ρυθμό άνευ προηγουμένου στην ανθρώπινη ιστορία, με τον ρυθμό εξαφάνισης ειδών να επιταχύνεται. Σύμφωνα με το WWF, ο πλανήτης έχει χάσει σχεδόν το 70% των άγριων ζωικών ειδών του από το 1970. Αυτό απειλεί τα οικοσυστήματα στα οποία βασίζονται η τροφή και η γεωργία. Ταυτόχρονα, οι πιο πρόσφατες προειδοποιήσεις από τη Διεθνή Σύμβαση για την Προστασία των Φυτών (IPPC) δείχνουν ξεκάθαρα

ότι αυτή τη δεκαετία έχουμε μια τελευταία ευκαιρία να περιορίσουμε την παγκόσμια θέρμανση στους 1,5°C, μετά την οποία θα μπορούμε σε μια μη αναστρέψιμη πορεία που θα καταστήσει κάποια μέρη του πλανήτη ακατοίκητα και άλλα ολοένα και πιο αφιλόξενα.

Η γεωργία, ως ο μεγαλύτερος κλάδος στον κόσμο, συμβάλλει στα προβλήματα και αναμένεται να προσφέρει λύσεις. Ο κλάδος απασχολεί πάνω από ένα δισεκατομμύριο ανθρώπους και παράγει τροφή αξίας πάνω από 1,3 τρισεκατομμύρια δολάρια ετησίως. Βοσκοτόπια και καλλιέργειες καταλαμβάνουν περίπου το 50 τοις εκατό της κατοικήσιμης γης και παρέχουν ενδιαίτημα και τροφή για πολυάριθμα είδη. Ο παγκόσμιος πληθυσμός σήμερα ξεπερνά τα 7 δισεκατομμύρια, και μέχρι το 2100 αναμένεται να φτάσει τα 11 δισεκατομμύρια. Η περαιτέρω επέκταση της γης για γεωργική χρήση είναι απαράδεκτη, γιατί αποτελεί τον σημαντικότερο παράγοντα απώλειας της βιολογικής ποικιλότητας, της αύξησης των αερίων του θερμοκηπίου και της αρνητικής επίπτωσης στο περιβάλλον. Η ώθηση για αύξηση της παραγωγικότητας για την κάλυψη των αναγκών ενός αυξανόμενου πληθυσμού δημιουργεί σοβαρή πίεση υπό το πρίσμα των περιβαλλοντικών συνεπειών. Ασθένειες, παθογόνοι οργανισμοί και ζιζάνια επηρεάζουν την παραγωγή των καλλιεργειών, οδηγώντας σε απώλεια πόρων (νερό, ενέργεια, εργασία) και επηρεάζοντας αρνητικά τη βιωσιμότητα.

Χάρη στο αυξημένο ενδιαφέρον των μέσων ενημέρωσης γύρω από τη Διεθνή Χρονιά Φυτικής Υγείας (2020), έχει διαδοθεί ευρέως ότι τα υγιή φυτά αποτελούν τη βάση κάθε ζωής, της λειτουργίας των οικοσυστημάτων και της ασφάλειας τροφίμων. Παθογόνοι οργανισμοί και ασθένειες προκαλούν ζημιές στις καλλιέργειες, μειώνοντας τη διαθεσιμότητα τροφής και αυξάνοντας το κόστος παραγωγής της. Η διατήρηση της φυτικής υγείας προστατεύει το περιβάλλον, τα δάση και τη βιοποικιλότητα από τους φυτοπαθογόνους οργανισμούς, αντιμετωπίζει τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής και υποστηρίζει τις προσπάθειες για την εξάλειψη της πείνας, της υποσιτισμού και της φτώχειας. Σήμερα, έως και το 40% των τροφίμων από καλλιέργειες χάνονται ετησίως λόγω παθογόνων οργανισμών. Σε όρους οικονομικής αξίας, οι φυτικές ασθένειες μόνο κοστίζουν στην παγκόσμια οικονομία περίπου 220 δισεκατομμύρια δολάρια ετησίως και τα εισβλητικά έντομα περίπου 70 δισεκατομμύρια δολάρια. Με την προστασία των φυτών από παθογόνους οργανισμούς, ασθένειες και ζιζάνια και την αποτροπή της εξάπλωσής τους σε νέες περιοχές, η φυτική υγεία συμβάλλει άμεσα στη διατήρηση της βιοποικιλότητάς μας και στην προστασία του περιβάλλοντος. Επιπλέον, η καλύτερη φυτική υγεία στη γεωργία μειώνει την ανάγκη χρήσης χημικών για τον έλεγχο των παθογόνων οργανισμών. Αυτό, με τη σειρά του, συμβάλλει επίσης στην προστασία του περιβάλλοντος.

Το 2020, η ΕΕ ξεκίνησε την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, τη στρατηγική «Από το Αγρόκτημα στο Τραπέζι» και τη Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα. Περιέχουν σχέδια για σημαντική μείωση της συμβολής της Ευρώπης στην κλιματική αλλαγή, για τη μετατροπή της γεωργίας προς βιώσιμα επίπεδα παραγωγής και κατανάλωσης, και για την προστασία του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας. Η συζήτηση για το μέλλον της φυτικής προστασίας στην ΕΕ είναι μέρος μιας πολύ ευρύτερης συζήτησης για το μέλλον της παραγωγής τροφίμων και την πρόληψη της κλιματικής αλλαγής. Το 2020, η φυτοπροστασία δεν μπορεί πλέον να πραγματοποιείται μεμονωμένα. Η φυτοπροστασία ενσωματώνεται σε μια ολοκληρωμένη στρατηγική παραγωγής που περιλαμβάνει όλες τις απαραίτητες εισροές και μέτρα για τη βελτιστοποίηση της διαδικασίας παραγωγής των καλλιεργειών. Η κοινωνική πίεση και οι ανάγκες των αγροτών επιβάλλουν την αναζήτηση αλλαγής. Οι καινοτομίες της βιομηχανίας, μαζί με τη θεωρητική και εφαρμοσμένη έρευνα από τα πανεπιστήμια και τα ερευνητικά ινστιτούτα, δημιουργούν ευκαιρίες για βελτίωση των τεχνικών φυτοπροστασίας. Η πολιτική μείωσης της χρήσης φυτοπροστατευτικών προϊόντων απαιτεί την επιταχυνόμενη ανάπτυξη εναλλακτικών λύσεων. Το σύστημα τροφίμων και γεωργίας διαθέτει την ανθρώπινη τεχνογνωσία και εφευρετικότητα, τις καινοτομίες και τεχνολογίες, και το φυσικό κεφάλαιο για να αυξήσει την παραγωγικότητα και την ανθεκτικότητά του, καθώς και να μειώσει το δικό του αποτύπωμα άνθρακα και να απομακρύνει δισεκατομμύρια τόνους άνθρακα από την ατμόσφαιρα και να τον κλειδώσει στα εδάφη, τα δάση, τους τύρφους και τους υδροβιότοπους.

Η πρόκληση είναι να χτίσουμε ένα πιο βιώσιμο σύστημα τροφίμων και γεωργίας που μετριάξει τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και αποκαθιστά τη βιοποικιλότητα και τα οικοσυστήματά μας.

Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω: της ανάπτυξης και ευρείας εφαρμογής της αναγεννητικής γεωργίας και παρόμοιων προσεγγίσεων που οδηγούν σε βελτιωμένα αποτελέσματα για παραγωγική και περιβαλλοντικά βιώσιμη γεωργία· της αξιολόγησης και λογιστικής καταγραφής της χρήσης του φυσικού κεφαλαίου, όπως νερό, έδαφος, αέρας και βιοποικιλότητα, από το αγροτροφικό σύστημα· των κινήτρων της αγοράς και της δημόσιας χρηματοδότησης για την αποκατάσταση της φύσης και την παροχή διαφόρων υπηρεσιών οικοσυστημάτων· της κοινοποίησης της γνώσης και της επιδίωξης καινοτομιών σε τεχνολογίες και πρακτικές που υποστηρίζουν τόσο την ασφάλεια τροφίμων όσο και την περιβαλλοντική ασφάλεια και της απομάκρυνσης από εκείνες που δεν το κάνουν.

40
ГОДИНИ
Факултет по
растителна защита и
агроекология

Опитът от вчера

Действията днес

Увереността за утре

АГРАРЕН УНИВЕРСИТЕТ
ПЛОВДИВ

2023